

In de coulissen van de coulissen

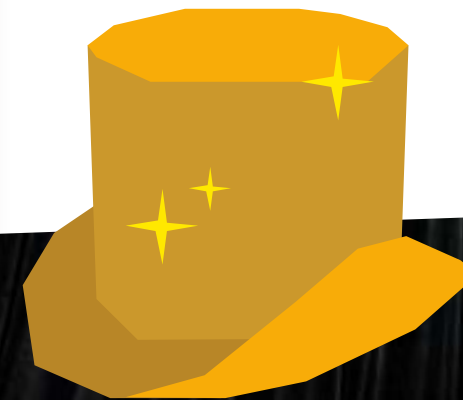
achter de schermen van *Een leuk avondje uit*

© Nicosi / Anouk

In *Een leuk avondje uit* draait regisseur Jetse Batelaan samen met het paleis, Theater Artemis en Het Zuidelijk Toneel de hiërarchie om tussen wat er gebeurt op de scène en wat er zich achter de schermen afspeelt. Het onzichtbare van de doorsnee voorstelling komt zo plots in de spotlights te staan. Wij namen een kijkje in de schaduw van die spotlights.

Emily De Meulemeester en
Marte Van Poucke

Zag je ooit al een musical waarin alle liedjes gefluisterd worden? Of een voorstelling waarbij de technici op scène rustig staan te kletsen over de acteurs? Dat is exact wat *Een leuk avondje uit* is. Emoties, even onbekend als ongewenst, dringen zich tijdens de show op aan de luie, uitgebluste technici op scène. Naarmate de voorstelling vordert leren ze hoe ze die emoties kunnen 'binnenlaten' – en dat mag je letterlijk nemen, want ze wandelen gewoon door de zaaldeuren naar binnen. Zo ontpoppen de grijze muizen zich beetje bij beetje tot bevrijde, flamboyante flamingo's van de nacht.

Twee uur voor aanvang zakken we af naar de KVS BOL, waar de cast en crew zich nog volop aan het klaarstomen zijn voor de voorstelling. Af en toe kunnen we er een medewerker tussenuit pikken voor een kort gesprekje. Maar daar stoppen we niet: tijdens de voorstelling zal Emily zich aansluiten bij team techniek om hun communicatie mee te volgen via een headset, terwijl Marte zich zal verschuilen in de backstage die staat volgestouwd met rekken vol glitterpakjes en latex knielaarzen, om toe te kijken hoe de acteurs keer op keer van glittergedaante wisselen. Zoals *Een leuk avondje uit* je een

gefictionaliseerde kijk achter de schermen geeft, geven wij de nieuwsgierige lezer graag een geschreven blik achter die achter-de-schermen.

Glitter, glamour en gaan

Decors aan de trekkenwand zakken één voor één naar beneden, micro's worden getest en de balletvloer wordt nog een laatste keer gedweild. Wanneer we binnenkomen in de zaal zijn de laatste voorbereidingen voor *Een leuk avondje uit* al ingezet. De sfeer is gemoedelijk, maar van lanterfanten is geen sprake. Iedereen weet perfect wat er moet gebeuren. Decor- en kostuumwissels zijn er in overvloed: gedrapeerde gouden gordijnen wisselen zich in voor een brug van zilveren trappen tegen het licht van een flikkerende sterrennacht. Kragen van pauwenveren op rode latex laarzen transformeren in een mum van tijd in schotse glitterpakjes, lange, rode pailletengewaden of gigantische barokke hoepelrokken. Niets is te gek, zolang het maar blinkt.

Op het achtertoneel liggen de kostuums in chronologische volgorde klaar op de stoelen van de acteurs. Wim Muylaert, een van de costumiers,

© Nicosi / Anouk

vertelt ons over de meer dan honderd kostuums van de voorstelling: 'Bijna allemaal zijn ze handgemaakt. Het was enorm veel werk, maar het is natuurlijk een fantastische opdracht als costumier. Hoeveel naalden we wel niet kapot gestikt hebben op die duizenden pailletten.'

Wervelende wissels

Tijdens de voorstelling wisselen sommige acteurs tot wel tien keer van outfit. Wim staat tijdens de opvoering paraat achter de schermen en assisteert hen om zich van het ene in het andere kostuum te hijsen. Twee van die spelers zijn Ramon Mahieu en Wijnand Gomes. Ramon, die drama studeerde aan het KASK in Gent, kwam met *Een leuk avondje uit* voor het eerst in aanraking met het musicalgenre. 'Dit is mijn eerste voorstelling met zoveel kostuumwissels', vertelt hij. 'In het begin panikeerde ik daar enorm over, maar dat went zo snel. Je creëert snel een routine in wie je helpt op welk moment en met welke kostuums. Ik merk ook dat de mensen die meer ervaring hebben met musical, zoals Wijnand, veel gestructureerder te werk gaan.'

Wijnand studeerde muziektheater aan Codarts in Rotterdam; voor hem is de musicalwereld geen onbekende. 'De haastverkleedingen zijn voor mij altijd mijn favoriete moment van any voorstelling ooit. Ik geef mezelf altijd met opzet veel kostuumwissels, ook als het niet nodig is.' Hij heeft dan ook de snelste en moeilijkste wissel van *Een leuk avondje uit*, wanneer hij na zijn solo in de regen – zeiden we al dat het ook regent op scène? – doorweekt de scène verlaat en twee minuten later weer piekfijn aan het volgende nummer moet beginnen. 'Gelukkig staat Wim klaar met badjas en handdoek om me te helpen, anders komt het echt niet goed.'

Wandelende trap

In *Een leuk avondje uit* wordt de indruk gewekt dat de twee grote showtrappen mechanisch bestuurd worden. Zo leggen ze nog extra nadruk op de luiheid van de technici – de personages, weliswaar. Noem het ironie of juist blijk van hoe hard de werkelijke technici achter de schermen werken: de trappen hebben hun beweeglijkheid te danken aan Fati Ben Azouz en Tim Verbeek. Fati zit in de trap genaamd 'Freek' en Tim zit in 'Simone', respectievelijk vernoemd naar de Nederlandse musicalsterren Freek Bartels en Simone Kleinsma. Fati legt ons even uit hoe de besturing van die grote trappen juist in zijn werk gaat: 'We hebben een scherm

in onze trap dat verbonden is met een camera boven de scène. Zo kunnen we zien waar we heen moeten.' Helaas verloopt het niet altijd vlekkeloos, vertelt Tim: 'Het scherm valt best vaak uit, dus dan moeten we het louter op herinnering doen. Gelukkig hebben we het al heel erg veel gedaan.'

Tech-nietsers?

Zo professioneel als de echte technici van *Een leuk avondje uit* zijn, zo gemakzuchtig zijn hun fictionele tegenhangers. Voelen ze zich dan niet bespot? 'Ze plaatsen ons niet echt in een goed daglicht, hé,' lacht Fati, 'maar dat klopt natuurlijk helemaal niet. Het is altijd fijn om de voorstelling te zien en we kunnen er zeker mee lachen. We hebben een goede band met de acteurs, en ze beseffen ook wel wat wij doen. Maar er zijn natuurlijk mensen die dat niet inzien, dus het is ook herkenbaar.'

We spreken ook met Willemijn Zevenhuijzen, de actrice die een van deze vruchteloze technici vertolkt. 'Eigenlijk zitten we een beetje aan de kant en we doen vooral heel weinig', zo verduidelijkt ze haar rol. Haar personage is bovendien niet erg opgezet met emoties. Ze zou ze het liefst gewoon buiten *bonjour*en. En dat doet ze dan ook: 'Ik ben in het stuk een heel gesloten persoon en duw de gevoelens dus lekker weg. Mijn personage begint halfweg een beetje te breken, omdat de emoties haar te veel worden.' Gelukkig is Willemijns personage goed beschermd tegen al dit kwaad: 'Ik heb heel veel veiligheidsattributen bij mijn kostuum. Dat zegt natuurlijk iets over haar angst, het feit dat ze zich echt heeft ingedekt.'

Fluisterzang

'Ik beschouw de technische ploeg echt als artistieke sparringpartners', vertelt Jetse ons nog voor aanvang. Dat blijkt des te meer bij de geluidstechnici, die achteraan in de zaal alle microfoons en de muziek bedienen. Zij hebben een belangrijke rol vervuld in hoe de opmerkelijke klank van *Een leuk avondje uit* tot stand is gekomen. Geluidsontwerper en -technicus Bob Hermans beschrijft het maakproces als 'werken in een speeltuin'. Hij vertelt ons wat meer over de geluidseffecten: 'Het idee is dat alles wat je normaal niet hoort nu heel luid klinkt. We zijn naar allerlei manieren op zoek gegaan om bepaalde geluiden extra te versterken.' Het kraken en piepen van de decors is dus geen ouderdomsteken van de infrastructuur van de KVS BOL, maar

een vernuftig staaltje techniek van de geluidsploeg. 'Het is een combinatie van geluiden die we op voorhand hebben opgenomen en ter plaatse versterkte klanken.' Daarvoor verstopten ze flink wat microfoontjes in de hele set: onder meer in enkele treden van de showtrappen, in de waterfles van Willemijn en in het bankje waar de technici rustig roddelen over de zangers en dansers op scène.

Haal het doek maar op

'De zaal gaat open!' laat Jetse weten aan zijn ploeg. Wij begeven ons naar onze afgesproken schuilplaatsen. Wat doet de cast achter dat grote rode gordijn vanaf het moment waarop de deuren opengaan totdat de laatste toeschouwer zijn fluwelen stoeltje heeft gevonden? Wel, de cast en crew van *Een leuk avondje uit* hebben vooral veel plezier. Gebabbel en gedans alom. De musicalsterren gebruiken hun stembanden nog even uit volle borst, want binnen enkele minuten wordt hen gedurende de hele voorstelling het fluisteren opgelegd. Twee technici wagen zich aan een eigen spektakel met een nogal klungelige *Dirty Dancing*-lift. Door de headset weerklinkt: 'Attentie, doek open!' 'Toi-toi's vliegen als confetti door de lucht.

Nu kan het spektakel echt beginnen. De eerste gefluisterde musicalsongs breken maar net de stilte in de zaal. Naarmate de nummers tijdens de show vorderen, verschijnen de musicalacteurs aan een steeds hoger tempo terug achter de scène voor de kostuumwissels. Telkens wanneer ze in de donkerte achter de toneelwand tevoorschijn komen, lijkt hun choreografie vlekkeloos verder te gaan: met stevige tred en een scherpe blik snellen ze naar hun stoel. Ze vervangen de glamourstukken die zonet versleten werden voor de ogen van het publiek door nieuwe, schijnbaar onaangeroerde gewaden. De een verschijnt al dansend terug op het podium, de ander legt zijn zweetende lichaam even neer in een poging zijn fel gestegen lichaamstemperatuur in dat glimmende *bodysuit* enkele graden te laten zakken.

Technici Got Talent

Ondertussen is via de headset merkbaar hoe de musicalnummers ook de echte technici kunnen bekoren. 'Oh, dit vind ik echt een goed nummer', klinkt het door de intercom. 'Ja, ik ook! Mijn favoriet!' Ook achter de schermen zit wat zangtalent verscholen. Fluisterend zingen de technici mee met de liedjes, *life imitates art*. Er komt zelfs een

spelletje bij kijken: 'Wie kan raden uit welke musical dit lied komt, krijgt van mij een pilsje.'

De trappenwals gebeurt op de maat van de technici, de tel in het Frans; want we zijn in Brussel. Voordat Fati en Tim de trappen moeten inkruipen, wordt hen via de headset moed ingesproken – begrijpelijk wanneer je in een kleine, donkere ruimte zit terwijl de thermostaat van de KVS BOL een hete 30 graden aangeeft. Wanneer Tim zich als trap Simone naar het podium begeeft, vraagt de toneelmeester om op te letten voor de kledingrekken aan de zijlijn. Helaas heeft het scherm dat hij gebruikt om het houten staketsel mee te navigeren, het wederom begeven. Tims antwoord is duidelijk: 'Ik heb geen beeld, dus nee.' En toch: hij coördineert de trap blindelings naar de juiste plek. De rekken worden niet eens geraakt. Alles loopt op rolletjes.

Spots uit, stofzuigers aan

De laatste noot is gezongen, het laatste woord gesproken. Applaus volgt rijkelijk, zowel van als voor de technische ploeg aanwezig. Stilaan dooft het geklap in de zaal uit, maar achter de schermen blijft het volop klinken.

Zodra de gordijnen sluiten aan het eind van de voorstelling, grijpt Fati onmiddellijk naar het poetsmateriaal en begint ze ijverig de natte balletvloer te dweilen. De performers druppelen samen met de zweetparels op hun voorhoofd van het podium af, maar de technici gaan vlijtig door. Ze doen duizenden stukjes confetti verdwijnen in de stofzuiger, takelen de glitterwanden de lucht in en plaatsen de latex laarzen weer netjes onder de juiste stoel. Eindigen doen we bij het begin; de dag nadien speelt *Een leuk avondje uit* alweer een matinee. En de voorstelling zal er staan, dankzij mensen als Fati, Tim, Wim en Bob.

© Koen Van der Eijl

© Koen Van der Eijl